

GLITRE ENERGI NETT AS
Postboks 7007
3007 DRAMMEN

Vår dato: 03.12.2020
Vår ref.: 201840643-11
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Annhild Meling

Vedtak om Glitre Energi Netts beregning av gebyr for manuell avlesning

Reguleringsmyndigheten for energi (RME¹) fatter vedtak om at Glitre Energi Nett (heretter GEN) har fastsatt gebyret for manuell avlesning i tråd med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6. GEN har også hatt en rutine for fakturering av gebyret som er i strid med regelverket, men dette forholdet er rettet. GEN må også utarbeide tilstrekkelig informasjon om beregningsgrunnlaget for gebyret.

Vi er bedt om å vurdere gebyret for manuell avlesning som Glitre Energi Nett kreve. Vår vurdering er forhåndsvarslet i brev av 6. november 2020. GEN har kommentert vårt forhåndsvarsel i brev av 9. november 2020.

1. Vedtak om retting

RME fatter vedtak om følgende:

GEN har fastsatt gebyret for manuell avlesning i tråd med forskrift om kontroll av nettvirksomhet² § 17-6.

GEN har hatt en rutine for fakturering av gebyret, som er i strid med avregningsforskriften § 7-1a annet ledd, men forholdet er rettet.

¹ RME er fra 1. november 2019 utpekt av OED som reguleringsmyndighet i medhold av energiloven § 2-3. RME er fortsatt en del av NVE, og skal utføre oppgavene som uavhengig reguleringsmyndighet. Der hvor vi tidligere har vist til NVE som mottaker eller avsender av dokumenter, blir det nå vist til RME. Den praktiske betydningen for dere er at en eventuell klage på vedtak fra RME vil bli behandlet av Energiklagenemnda.

² Forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

Adresse	E-post: rme@nve.no , Telefon: 22 95 95 95, Internett: http://reguleringsmyndigheten.no/
Middelthunsgate 29	Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971
Postboks 5091, Majorstuen	
0301 OSLO	

GEN har ikke oppfylt informasjonsplikten i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 annet ledd. GEN må utarbeide informasjon som tilstrekkelig synliggjør hvordan gebyret for manuell avlesning er beregnet. Informasjonen skal distribueres til de kundene som har bedt om dette så snart som mulig.

GEN skal sende RME kopi av informasjonsunderlag til kundene innen 15. januar 2020.

2. Nettselskapenes adgang til kontrollavlesning og til å fastsette gebyr for manuell avlesning

Nettselskapene har adgang til kontrollavlesning og til å kreve gebyr for manuell avlesning av AMS-målere uten aktiv kommunikasjonsenhet. Dette følger av avregningsforskriften³ og forskrift om kontroll av nettvirksomhet⁴. RME har fattet vedtak om nettselskapenes adgang til kontrollavlesning og til å fastsette gebyr for manuell avlesning i flere [tidligere saker](#). Disse er stadfestet av Olje- og energidepartementet og kan leses på [våre nettsider](#).

2.1. Regelverket gir adgang til å gjennomføre kontrollavlesning hos kunden.

Det følger av avregningsforskriften § 3-3 annet ledd at ethvert målepunkt skal avleses minimum en gang i kalenderåret. Med innføring av AMS-målere med kommunikasjonsenhet, får nettselskapene kontinuerlig oversendt måledata gjennom kommunikasjonsenheten. Dette innebærer at AMS-måleren oppfylder nettselskapets plikt etter avregningsforskriften § 3-3 første og annet ledd.

Nettselskapene har fram til nå som regel stipulert målerstanden til kunder som ikke har registrert måleverdier. Et av formålene med installering av AMS er å få en så korrekt og effektiv avregning av kundenes strømforbruk som mulig. Manuell innhenting av målerstanden er derfor ikke lenger nødvendig etter innføring av AMS, ettersom måleren automatisk sender måleverdier. Det er nettselskapets ansvar å beslutte hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre at avregningen av strømmålere uten kommunikasjonsdel blir korrekt. Nettselskapet kan i denne sammenheng beslutte at det er behov for å reise ut til kunder og lese av måleverdier.⁵

2.2. Regelverket gir adgang til å kreve gebyr for manuell avlesning

Nettselskapet har tilbudt sine kunder et system for avlesning og oversendelse av måleverdier til nettselskapet ved bruk av AMS-målerens kommunikasjonsenhet. Kunder som har fått fritak av helsemessige årsaker, og andre som nekter å få AMS-måler installert, velger å ikke benytte seg av det systemet nettselskapet tilbyr.

Det å håndtere og kontrollere manuelt avleste data innebærer ekstra kostnader for nettselskapene. Kostnaden ved manuell avlesning av måleren er en direkte konsekvens av at kunden ikke ønsker en AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.

Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 tillater at nettselskapene fastsetter tariffer for særskilte tjenester hos kunden. RME legger til grunn at manuell avlesning er en «særskilt tjeneste» som nettselskapet kan fastsette en tariff for. Tariffer er definert som alle priser og annen økonomisk

³ Forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av netjtjenester, og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

⁴ Forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

⁵ Se RMEs vurdering i [vedtak med referanse 201902069-5](#), som ble stadfestet av Olje- og energidepartementet (OED) i [brev av 30. juni 2020](#)

godtgjørelse som nettselskapet fastsetter for tilknytning og bruk av elektriske nettanlegg.⁶ Måleravlesing inngår som en del av tilknytning og bruk av nettet.⁷

2.3. *Gebyret gjelder for alle som har fått tilbud om AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet*

Alle kunder som har valgt å ikke benytte seg av det avlesingssystemet som nettselskapet tilbyr, krever den samme særskilte tjenesten fra nettselskapet, uavhengig av årsaken til at kunden ikke har installert AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet. Nettselskapet kan derfor fastsette en slik tariff uavhengig av om kunden har fått fritak fra installering av AMS etter avregningsforskriften § 4-1 bokstav b, eller av annen grunn nekter å installere AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.

2.4. *Beregning av gebyret*

Det følger av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 at tariffen for særskilte tjenester ikke skal omfatte mer enn kostnaden forbundet med tjenesten. Kostnader som danner grunnlag for et avlesingsgebyr kan være variable kostnader som registrering og validering av målerstand, utsending av påminnelse om avlesing, retting av feil levert målerstand og gjennomføring av kontrollavlesing.

2.4.1. Gebyret skal være likt for alle kunder

Når nettselskapet krever et slikt gebyr, skal gebyret være likt for alle kunder som ikke har installert AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet. Dette følger av de generelle prinsippene for utforming av tariffen. Nettselskapets samlede kostnader knyttet til håndtering av manuelt avleste data og kontroll av disse, skal dermed fordeles likt på den aktuelle kundegruppen, uavhengig av hvor i nettselskapets område måleren befinner seg. Kundene som ilegges gebyret betaler altså en gjennomsnittskostnad per målepunkt.

Prinsippet om at gebyret skal være likt for alle, innebærer ikke at alle nettselskaper skal legge til grunn lik kostnad for manuell avlesing. Kostnadene ved manuell avlesing kan variere mellom nettselskaper, som følge av at ulike nettselskaper har ulike tekniske løsninger for manuell avlesing og ulike kostnader forbundet med kontrollavlesing.

2.4.2. Gebyret gjelder per målepunkt

Dagens regler for måling og avregning og reglene om avanserte måle- og styringssystemer (AMS), tar utgangspunkt i målepunkt, ikke i det enkelte kundeforhold. Dersom én kunde har flere målere, kan nettselskapet derfor kreve gebyr per måler. Merk at dette ikke er til hinder for at nettselskapet velger å redusere gebyret i tilfeller der målerne kunden har er på samme adresse.

2.4.3. Kontrollavlesing

Det er nettselskapets ansvar å beslutte hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre korrekt avlesing av målepunkt der AMS-måler ikke er installert eller kommunikasjonsenheten er deaktivert eller fjernet. Vi ser at flere nettselskaper har beregnet gebyret med utgangspunkt i en årlig, stedlig kontrollavlesing i alle målepunkt uten AMS. Nettselskapene kan beregne gebyret med det kriteriet, men det forutsetter at de også reiser ut for å gjennomføre stedlig kontroll av disse. Dersom nettselskapet har planlagt å utføre

⁶ Jf. Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 1-3

⁷ Se RMEs vurdering i [vedtak med referanse 201902069-5](#), som ble stadfestet av Olje- og energidepartementet (OED) i [brev av 30. juni 2020](#)

stedlig kontrollavlesning av bare en andel av disse målepunktene, må beregningen av gebyret reflektere dette. Gebyret kan ikke overstige kostnadene forbundet med tjenesten.

2.4.4. Faste kostnader knyttet til IT-drift og systemkostnader

Faste kostnader knyttet til IT-drift og vedlikehold av løsning for profilmålere kan ikke dekkes gjennom avlesingsgebyret. Slike kostnader inngår som en del av nettselskapets ordinære måle- og avregningsansvar, og skal derfor dekkes gjennom den ordinære nettleien. [Vi viser her til tidligere vedtak vi har fattet om gebyret for manuell avlesning.](#)

2.4.5. Timepris

Vi har sett stor variasjon i timeprisen nettselskap har lagt til grunn for beregningen av gebyret. Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 sier at «tariffen skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten». RME vurderer at det bare er de direkte henførbare kostnadene som kan inkluderes. Dette gjelder også beregningen av timeprisen. I tidligere vedtak⁸ har RME vurdert at nettselskap ikke har adgang til å benytte påslag for indirekte kostnader i timeprisen for beregning av anleggsbidrag. RME vurderer at dette også vil gjelde for beregningen av gebyret for manuell avlesning. Dette betyr at timeprisen ikke kan inkludere påslag for faste kostnader, men skal være basert på marginalkostnad. Indirekte kostnader knyttet til eiendom, IKT, regnskap, lønn, kommunikasjon, HR/HMS etc. kan ikke medregnes. Heller ikke andre kostnader som telefoni, kurs, arbeidstøy og kontingenter kan medregnes.

2.4.6. Km-godtgjørelse

Kjøregodtgjørelse skal dekke kostnader knyttet til bruk av privat bil i jobb. Dersom nettselskapet har ekstra kostnader for kjøring i forbindelse med kontrollavlesning, skal disse fremgå av beregningen av gebyret. Statens satser for 2020 er 4,03 kr/km hvorav 3,5 kr/km er skattefritt⁹. Denne satsen dekker drivstoff, slitasje, verditap, andre driftskostnader, bompenger, forsikring og årsavgift. Dersom nettselskapet har inkludert utgifter knyttet til kjøring i beregningen av gebyret, skal statens satser for km-godtgjørelse legges til grunn for beregningen.

2.5. Fakturering av gebyret for manuell avlesning

Gebyret for manuell avlesning er en tariff for å håndtere og kontrollere manuelt avleste data. Ifølge definisjonen av netjtjenester i avregningsforskriften § 1-3 punkt 2 faller tariffing inn under netjtjenester. Videre følger det av avregningsforskriften § 7-1a annet ledd at nettselskapene ikke kan forskuddsfakturere netjtjenester til forbrukere. Dette betyr at nettselskapene ikke kan forskuddsfakturere gebyret, men må fakturere denne tariffen etterskuddsvis. Tariffen kan kreves inn på hver faktura eller sjeldnere, men minst hver tredje måned, jf. avregningsforskriften § 7-1a annet ledd.

2.6. Nettselskapene skal gi kundene informasjon om hvordan gebyret er beregnet

Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 sier at nettselskapene på forespørsel plikter å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffen innen rimelig tid. Denne plikten gjelder også for gebyret for manuell strømavlesning. Nettselskapet skal dermed gi kunder som ber om dette, informasjon om hvordan gebyret er beregnet. Slik informasjon omfatter:

⁸ [Vedtak i uenighet om anleggsbidrag \(Ref: 201804895-9\). Vedtaket ble stadfestet av Olje- og energidepartementet 5. mars 2020 \(Ref: 19/1815\)](#)

⁹ <https://www.skatteetaten.no/satser/bilgodtgjorelse-kilometergodtgjorelse/>

- Oversikt over hvilke aktiviteter nettselskapet gjennomfører i forbindelse med manuell avlesning for kunder som ikke har AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.
- Oversikt over kostnadene forbundet med de ulike aktivitetene, samt redegjørelse for hvordan nettselskapet har beregnet kostnadene de ulike aktivitetene medfører.

3. RMEs vurdering

3.1. Beregning av gebyr for manuell avlesning

Gebyret GEN har fastsatt, omfatter variable kostnader for administrativt arbeid knyttet til å håndtere og kontrollere måleverdier som ikke er fjernavleste og gjennomføring av årlig stedlig kontrollavlesning. Dette er kostnader for aktiviteter som kan inngå i gebyret for manuell avlesning, jf. punkt 2.4 over. GEN startet innkrevingen av gebyret i juni 2019.

GEN skriver at de på grunn av koronasituasjonen valgte å kontrollere strømmålere ved at kunden selv tok bilde og sendte inn til nettselskapet. I brev av 9. november 2020 skriver GEN at de i september 2020 krediterte kostnadene for stedlig kontrollavlesning til kundene sine, fordi de ikke hadde utført tjenesten de hadde tatt betalt for. Med bakgrunn i GENs kommentar til forhåndsvarselet vurderer vi at det har fremkommet nye opplysninger i saken. GEN har kreditert kostnadene for stedlig kontrollavlesning til alle de kundene som betaler gebyret. Vi vurderer derfor at gebyret GEN har krevd, ikke omfatter mer enn kostnadene forbundet med tjenesten og er i tråd med punkt 2.4 over.

Timeprisen som GEN har beregnet i gebyret er 375 kr for medarbeiderne i GENs kundeavdeling og omfatter kun kostnader knyttet til timelønn. Slik vi forstår informasjonen er gebyret beregnet med utgangspunkt i denne timeprisen for alle aktivitetene som utføres i forbindelse med arbeidet med manuell avlesning. RME vurderer at timeprisen er beregnet i tråd med regelverket, jf. punkt 2.4.5 over.

RME fatter vedtak om at GEN har fastsatt et gebyr for manuell avlesning som er i tråd med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6.

3.2. Fakturering av gebyret

GEN startet innkrevingen av gebyret for manuell avlesning i juni 2019. De skriver at de da fakturerte gebyret for ett helt år, men at de fra juni 2020 har fakturert gebyret månedlig og på etterskudd. RME vurderer at gebyret skal faktureres på etterskudd, og minimum hver tredje måned jf. punkt 2.5 over. Vi vurderer at GEN har hatt en rutine for å fakturere gebyret som er i strid med avregningsforskriften 7-1a annet ledd, men at dette forholdet nå er rettet.

3.3. Informasjonsplikten jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5

Glitre Energi Nett har gitt kundene som har bedt om beregningsgrunnlaget informasjon om hvilke aktiviteter som ligger til grunn for gebyret, men informasjonen synliggjør ikke hvordan de har beregnet størrelsen på gebyret, jf. punkt 2.7 over. RME vurderer at GEN ikke har oppfylt informasjonsplikten jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 annet ledd. Vi vil pålegge GEN å utarbeide tilstrekkelig informasjon som synliggjør hvordan gebyret er beregnet. Dette skal distribueres til kundene som har bedt om dette. Vi bemerker at GEN i brev av 9. november allerede har informert om at de vil utarbeide slik informasjon i tråd med vår vurdering.

4. Klageadgang

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Energiklagenemnda innen 3 uker. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Energiklagenemnda og sendes til RME. Vi foretrekker elektronisk

oversendelse til vår sentrale e-postadresse rme@nve.no. Se nærmere om krav til klagen i forvaltningsloven [kapittel VI](#).

5. Nettselskapet kan få tvangsmulkt dersom nettselskapet ikke retter

Dette brevet er også et varsel om tvangsmulkt. Hvis nettselskapet ikke følger vedtaket om retting innen fristen, vil vi vurdere å fastsette en tvangsmulkt¹⁰, første ledd. Mulkten vil bli fastsatt skjønsmessig og løpe helt til nettselskapet retter forholdene i vedtaket.

Dere kan uttale dere i spørsmålet om tvangsmulkt senest 15. januar 2020. Hvis dere har ny informasjon til oss eller vil rette opp i de opplysningene vi har fått tidligere, er det viktig at vi får dette før fristen går ut. Hvis ikke vil vi behandle saken ut fra de opplysningene vi allerede har fått.

Med hilsen

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Annhild Meling
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

¹⁰ jf. energiloven § 10-3.